

«Φίλε μου εδώ λίγα μέτρα παρακάτω, στην πλατεία Ελευθερίας ο πατέρας μου τα «είδε όλα». Ήταν παρών το «Μαύρο Σάββατο» και την άνοιξη του 1943 οδηγήθηκε με τις κόρες του, Ρενέ και Ρασέλ και τη γυναίκα του Ρεβέκκα στο Μπίρκεναου. Τις έχασε και τις τρεις στο Άουσβιτς» λέει, εμφανώς, συγκινημένος στο ethnos.gr **οκαθηγητής αεροδιαστημικής στο Πανεπιστήμιο Technion (Israel Institute of Technology) Μπένης Νατάν.**

Θεσσαλονικιός, θεωρείται ο «πατέρας» των καυσίμων πυραύλων σε μορφή γέλης. Έφυγε στα 14 του από τη πόλη, σπούδασε στο Ισραήλ, πραγματοποιώντας μια εντυπωσιακή καριέρα ως επιστήμονας -καθηγητής αεροδιαστημικής στο TEXNION (το ισραηλινό Πολυτεχνείο). Βρεθήκαμε εν μέσω θερινής ραστώνης με αφορμή την επίσκεψή του στην γενέτειρά του. Από το 1968 επισκέπτεται κάθε χρόνο για λίγες μέρες την Θεσσαλονίκη, από την Χάιφα όπου ζει. Φέτος, όμως, αποφάσισε να κάνει την... υπέρβαση και να μείνει έναν ολόκληρο μήνα για να θυμηθεί τα παλιά και να συναντήσει φίλους και συμμαθητές.

«Η Θεσσαλονίκη είναι μια πόλη που αγάπησα κάποτε, έχει κομμάτια της ζωής μου. Έχω αναμνήσεις, φίλους αλλά και θυμό. Θυμός μεταγενέστερος όταν έμαθα τον τρόπο που αντιμετωπίστηκαν οι εβραίοι την περίοδο της κατοχής και μετά. Υπήρχαν πραγματικά άνθρωποι που βοήθησαν. Θα περίμενα, όμως, να προσπαθήσουν περισσότερο να σώσουν τους Εβραίους συμπολίτες τους, κυρίως, όταν επέστρεψαν από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Ο τρόπος που αντιμετωπίστηκαν μετά ήταν κακός με τους μεσεγγυόχους που πήραν σπίτια, οικόπεδα και επιχειρήσεις. Όταν οι εβραίοι ζητούσαν να πάρουν τα δικά τους τα υπάρχοντα η αντίδραση τους ήταν αρνητική τελείως. Νιώθω μια πικρία για τη Θεσσαλονίκη».

Κοιτώντας από το απέναντι καφέ την πλατεία Ελευθερίας, καρφώνει το βλέμμα του στα παρκαρισμένα αυτοκίνητα. «Καταλαβαίνω το ζήτημα του παρκαρίσματος που πρέπει να λυθεί με κάποιο τρόπο. Αλλά δεν μπορείς να πάρεις μια πλατεία

με τέτοιο ιστορικό φορτίο και να την κάνεις πάρκινγκ. Λύσεις υπάρχουν, αλλά κοστίζουν Δεν μπορούμε, όμως, να αγνοούμε αυτά που συνέβησαν το 1942. Η πόλη έκρυβε την ιστορία της. Και για αυτό νιώθω θυμό για την πόλη. Ο Μπουτάρης έπραξε αυτά που έπρεπε να είχαν γίνει πολύ πιο πριν και κατά την γνώμη μου του αξίζει ένα μεγάλο ευχαριστώ» λέει σε άπταιστα ελληνικά ο Νατάν, αν και λείπει χρόνια από την χώρα. «Σκέφτομαι ελληνικά, μιλάω ελληνικά, ονειρεύομαι ελληνικά» απαντά.

Κάτοικος της γειτονιάς του Ντεπώ, πίσω από το ζαχαροπλαστείο «Ελληνικόν», η οικογένειά του έχασε το σπίτι της μετά την αναχώρηση μεταξύ άλλων των ετεροθαλών αδερφών του και του πατέρα του για το Άουσβιτς. Παραχωρήθηκε σε πρόσφυγες που είχαν έρθει από την Μικρά Ασία. Η γειτόνισσά μας η Ανδρομάχη πριν φύγει για το Άουσβιτς είπε στον πατέρα μου: « Μας άφησες τα έπιπλα γιατί δεν μου αφήνεις και τα κορίτσια;» Ο πατέρας μου φοβήθηκε τους ρουφιάνους και πήρε μαζί του τις αδερφές μου και την σύζυγό του. Ίσως αν άκουγε την προτροπή της γειτόνισσας να είχαν σωθεί τότε.

Την ιστορία της οικογένειάς του Μπένη Νατάν παρακολουθούμε και στις σελίδες του πρώτου του βιβλίου «Το μέλλον του ήταν στο παρελθόν του» που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Αλεξάνδρεια. Εκεί αφηγείται την ιστορία του Μωύς (ο πατέρας του), ενός Θεσσαλονικιού Εβραίου, ο οποίος αφού διασώζεται από το Άουσβιτς επιστρέφει στην γενέτειρα του Θεσσαλονίκη και προσπαθεί να στήσει εκ νέου την δεύτερη ζωή του, έχοντας πάντα βαθιά μέσα του το μεγάλο τραύμα της απώλειας της οικογένειάς του, της γυναίκας του και των δύο θυγατέρων του αλλά και την ενοχή ότι δεν μπόρεσε να τις σώσει.

Επιστρέφοντας στο σήμερα και σχολιάζοντας τις τελευταίες εξελίξεις με την πρόσφατη ισραηλινή επιχείρηση στην Τζενίν εκτιμά ότι μια επιχείρηση τέτοιας έκτασης πολλοί την βλέπουν ότι έγινε για να αυξήσει ο Νετανιάχου την δημοτικότητα του η οποία πέφτει συνέχεια. «Έγινε για εσωτερική κατανάλωσή. Ο Νετανιάχου είναι ένας υπόδικος πρωθυπουργός ο οποίος κατηγορείται και για δωροδοκία, και για κατάχρηση εξουσίας. Προσπαθεί να αποφύγει την καταδίκη του. Προσπαθεί να αλλάξει το νομοθετικό σύστημα για να διορίσει αυτός τους δικαστές για να πάρει απαλλαγή. Η εκτελεστική εξουσία ούτως ή άλλως βρίσκεται στα χέρια της κυβέρνησης. Αν ελεγχθεί και η δικαστική εξουσία αυτό αργά ή γρήγορα οδηγεί σε δικτατορία».

Ο Μπένης Νατάν χαρακτηρίζει υπερδεξιά και υπερσυντηρητική την κυβέρνηση, προσθέτοντας ότι είναι η χειρότερη που έχει περάσει από το Ισραήλ. «Κάθε Σάββατο συγκεντρώνονται 100.000-150.000 διαδηλωτές σε διαφορετικές πόλεις του Ισραήλ. Υπάρχει φοβερή αντίδραση και η κυβέρνηση προσπαθεί να τις καταλύσει».

Αναφερόμενος στο Παλαιστινιακό τονίζει ότι οι Παλαιστίνιοι αρνούνται να παραιτηθούν από το δικαίωμα επιστροφής. «Είναι ανέφικτο. Είναι τέτοιες οι καταστάσεις που κάτι τέτοιο θα οδηγούσε αργά ή γρήγορα στην κατάλυση του κράτους του Ισραήλ. Το δικαίωμα της επιστροφής δεν πρόκειται να συμβεί ποτέ. Σίγουρα οι Παλαιστίνιοι έχουν δικαιώματα, αλλά σε όλα πρέπει να υπάρχει ένας συμβιβασμός και οι Παλαιστίνιοι δεν τα δέχτηκαν όταν το Ισραήλ ήθελε να δώσει και να επιστρέψει και εδάφη. Και στις κατάλληλες περιόδους η Παλαιστίνη ήταν ανένδοτη. Θα μπορούσε να λυθεί το πρόβλημα τοπικά στις διάφορες κοινότητες. Οι Παλαιστίνιοι δηλ. δεν θέλησαν να το λύσουν αλλά να το διαιωνίσουν. Πιο εύκολα θα μπορούσαμε να αναπτύξουμε μια οδική γέφυρα ανάμεσα στην Ελλάδα και τις ΗΠΑ μέσω θάλασσας παρά να λυθεί το Παλαιστινιακό».

Στο πλαίσιο αυτό, όπως λέει, το δικαίωμα επιστροφής μπορεί να γίνει αποδεκτό για 50.000-100.000 που μπορούν να επιστρέψουν.

Πηγή: ιστοσελίδα [ΕΘΝΟΣ, 21.8.2023](https://www.ethnos.gr)